

uit die hij in de hoofdstad, ja in de provincies Noord-Holland en Utrecht als een van de belangrijkste helpers van de bezetter zag: de NSB'er mr. J. Feitsma, procureur-generaal bij het Amsterdamse gerechtshof. Hij drong nog diezelfde avond diens woning binnen, vond er eerst niemand, kwam toen plotseling tegenover Feitsma's zoon te staan, vrijwilliger bij de *Waffen-SS*, juist met verlof gearriveerd – op hem loste hij enkele schoten. Feitsma jr. zakte ineen; hij was ernstig gewond, maar niet dodelijk. Er werd aan de aanslag geen rechtbaarheid in de pers gegeven. Wel namen de Duitsers en NSB'ers die er van hoorden, met de vader aan dat de onbekende dader het op hem, de procureur-generaal, gemunt had, maar men had daaromtrent geen zekerheid. Strafmaatregelen bleven achterwege.

Seyffardt geliquideerd / De razzia's op jongeren

Op de donderdagavond waarop de Stalingrad-rouw afgekondigd werd, had men enkele uren eerder in de dagbladen kunnen lezen dat Mussert in het kader van zijn 'Secretarie van Staat' 'gemachtigden' benoemd had – een bericht, ook door de Nederlandse omroep verspreid, waarop de minister-president, gelijk reeds vermeld, van Londen uit onmiddellijk reageerde met de radiotoespraak waarin hij het Nederlandse overheidspersoneel opriep, alle maatregelen tegen te werken die de Duitse oorlogsinspanning ten goede konden komen. In twee passages zinspeelde prof. Gerbrandy op 'de mogelijkheid van de vorming van een landverradersregering'. Die mogelijkheid hadden verscheidene Nederlanders al onder ogen gezien toen in december bekendgemaakt was dat Mussert zich voortaan 'Leider van het Nederlandse volk' mocht noemen.

Deze 'promotie' van de NSB droeg er toe bij dat hier en daar in de illegaliteit de neiging versterkt werd om in de verzetsstrijd gebruik te gaan maken van een middel dat men tegen politieke tegenstanders nog nimmer toegepast had: de liquidatie. Zeker, het was al voorgekomen, in '41 al, dat illegale groepen verraders uit de weg geruimd hadden, maar die acties waren, afgezien van het element van bestraffing dat er in stak, noodzakelijk geweest uit een oogpunt van individuele zelfbescherming. De offensieve uitschakeling van politieke tegenstanders zou in een ander vlak komen te liggen. Het zouden daden worden waaraan stellig grote publiciteit zou worden gegeven: publieke terechtstellingen als het ware, waardoor personen die op vooraanstaande posten de bezetter, de vijand, hielpen bij het onderdrukken en uitbuiten van een geheel volk, uit de weg geruimd zouden worden. Het element